

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/416/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414205226
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5414205226.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobkyne: X. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom G. F., X. R. XXXX/XX, bývajúca v F. pri R., X. H. XXX, v zastúpení JUDr. Jozef Škerda, advokát, Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA, s. r. o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1727/49, IČO: 36 858 501, proti žalovaným: 1/ H. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom G. F., X. R. XXXX/XX, bývajúcí v F. pri R., X. H. XXX, 2/ L. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom G. F., X. R. XXXX/XX-XX, bývajúca v G. F., X. R. XXXX/XX, o určenie výživného pre plnoleté dieťa, na základe odvolania žalovanej v rade 2/ proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/130/2014-113 zo dňa 23. marca 2015, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, v ktorom okresný súd uložil povinnosť žalovanej v 2/ rade platiť žalobkyni výživné po 100 eur mesačne vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred k rukám žalobkyne, počnúc dňom 4.12.2014 (výrok I.)

M e n í rozsudok vo výroku o zameškanom výživnom tak, že:

- zameškané výživné za obdobie od 4.12.2014 do vyhlásenia rozsudku vo výške 364,40 eur žalovanej povoľuje splácať v splátkach po 25 eur mesačne splatných spolu s bežným výživným s tým, že prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (výrok II.).

M e n í rozsudok vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania tak, že:

- p r i z n á v a žalobkyni voči žalovanej v 2/ rade náhradu trov konania vo výške 500 eur, ktorú je žalovaná v 2/ rade p o v i n á zaplatiť právnomu zástupcovi žalobkyne s tým, že tieto trovy p o v o ľ u j e žalovanej v 2/ rade splácať v splátkach po 25 eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej v rade 2/ povinnosť platiť žalobkyni na jej výživu po 100,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám žalobkyne, počnúc dňom 04.12.2014 (výrok I). Zameškané výživné za obdobie od 04.12.2014 do vyhlásenia rozsudku vo výške 364,40 eur súd žalovanej povolil splácať v splátkach po 50,- eur mesačne, splatných spolu s bežným výživným s tým, že prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (výrok II). Súd priznal

žalobkyni voči žalovanej 2/ náhradu trov konania vo výške 717,41 eur, ktorú je žalovaná 2/ povinná zaplatiť zástupcovi žalobkyne do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobkyňa podanou žalobou doručenu okresnému súdu 04.12.2014 (po jej upresnení na pojednávaní 23.02.2015) sa domáhala určenia výživného od otca H. B. (pôvodne žalovaný v rade 1/) sumou 120,- eur mesačne a od matky (žalovaná v rade 2/) sumou 100,- eur mesačne, počnúc dňom podania žaloby; vždy do 15. dňa mesiaca vopred k jej rukám. Tvrdila, že od 01.07.2014 sa odsťahovala k žalovanému v rade 1/, svoje potreby a výdavky na štúdium (cestovné, nákup školských pomôcok a pod.) si chce riešiť sama, príjem nemá. Žalobkyňa v priebehu vedeného konania so žalovaným v rade 1/ na pojednávaní 23.03.2015 uzatvorili zmiar, ktorý súd aj schválil a podľa ktorého sa žalovaný v rade 1/ zaviazal žalobkyni platiť na jej výživu sumu 120,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám, počnúc dňom 04.12.2014. V ďalšom už predmetom posudzovania bola otázka určenia vyživovacej povinnosti žalovanej v rade 2/ na žalobkyňu.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že manželstvo rodičov žalobkyne bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/123/2012-407 z 20. augusta 2013. Z manželstva pochádzajúce maloleté deti, v tej dobe ešte maloletá žalobkyňa, H. a H., boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti žalovanej 2/ a terajšiemu žalovanému 1/ bolo uložené platiť na výživu dcéry X. sumu 200,- eur mesačne, na H. 180,- eur mesačne a H. 160,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode. V uvedených výrokoch prvostupňový rozsudok potvrdil Krajský súd v Žiline rozsudkom 9CoP/96/2013-757 z 28.11.2013 (právoplatný 04.02.2014).

Okresný súd v rámci ďalších skutkových zistení poukazuje na ďalší rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 2P/73/2014-145 z 10.03.2015, ktorým maloletý H. a H. súdom boli zverení do osobnej starostlivosti žalovaného 1/ s jeho oprávnením zastupovať a spravovať ich majetok, žalovanej 2/ bolo uložené povinnosť platiť na výživu maloletého H. sumou 80,- eur mesačne, na výživu maloletej H. sumou 50,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám žalovaného 1/, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Všetky deti pochádzajúce z manželstva žalovaného v rade 1/ a žalovanej 2/ sa nachádzajú u žalovaného v rade 1/.

Okresný súd zistil, že žalobkyňa v školskom roku 2014/2015 je žiačkou tretej triedy na Obchodnej akadémii v Bratislave, vyčíslila svoje priemerné mesačné náklady sumou 321,03 eur, tie pozostávajú z nákladov : na cestovné (Bratislava - R. a späť - 40,80 eur, električenka 13,40 eur) na nákup obedov v škole 26,- eur, na stravovanie 150,- eur, na mobil, internet 10,- eur, na lekára 16,50 eur, na oblečenie 25,- eur, na školské akcie 3,3 eur, na školské potreby 5,80 eur a iné. Žalobkyňou vyčíslené náklady súd považoval do určitej miery za nadsadené, najmä pokiaľ ide o náklady stravovania, ktoré žalobkyňa vyčíslila celkovou sumou až 176,- eur mesačne, v rámci týchto nákladov totiž duplicitne vyčíslila náklady stravovania (raňajky, desiaty a večere za celý mesiac), napokon tiež vyčíslila a mesačne pomenovala aj náklady na zdravotnú starostlivosť, ktoré jej ešte ani nevznikli.

Žalovaná v 2/ rade okrem žalobkyne má vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom maloletým deťom. Bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 16.09.2014 do 22.12.2014, zamestnala sa medzičasom na dobu určitú do 30.06.2015, jej príjem za mesiac december 2014 predstavoval sumu 139,08 eur, za január 2015 sumu 421,- eur a za február 2015 sumu 399,58 eur v čistom. Jej základná mzda zodpovedá brutto sume 423,- eur mesačne. Naďalej poberá prídavky vo výške 23,52 eur mesačne na každé dieťa, u maloletého H. je od 01.04.2014 osobitným príjmom mesto Dolný Kubín z dôvodu spáchania priestupku a následne uloženého výchovného opatrenia. Od 01.02.2014 bolo žalovanej 2/ priznané aj náhradné výživné na všetky tri deti (po 217,- eur mesačne za 02.03/2014, po 325,50 eur za 04.06,08 až 10/2014, 25,50 eur za 05/2014, 145,50 eur za 06/2014 a po 217,- eur za 11 a 12/2014), od 01.11.2014 došlo k odňatiu náhradného výživného na maloletého H. pre neospravedlnené vymeškaných viac ako 15 vyučovacích hodín. Žalovaná 2/ poberala dávky v hmotnej núdzi do 31.01.2014 vo výške 220,57 eur mesačne. Od novembra 2014 býva v prenajatom byte, za ktorý platí po 320,- eur mesačne. Žalovaná 2/ vyčíslila svoj mesačný príjem sumou približne 900,- eur mesačne, táto suma zahŕňa aj náhradné výživné na dve deti 217,- eur, prídavky na tri deti 70,56 eur a výpomoc od matky žalovanej 2/ v sume 200,- eur.

Okresný súd pri právnom posúdení veci vychádzal z ust. § 62 ods. 1 , § 62 ods. 2, ods. 4, ods. 5, z § 65 ods. 3, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1,2,3 Zákona o rodine.

Na základe skutkového stavu ustáleného z vykonaných dôkazov súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, zaviazal žalovanú 2/ počnúc dňom podania žaloby platiť na výživu žalobkyne sumou 100,- eur mesačne. Táto suma výživného podľa názoru okresného súdu zodpovedá jednak odôvodneným potrebám žalobkyne ako aj možnostiam žalovanej 2/ zohľadniac v rámci nich nielen faktický stav terajších príjmov žalovanej 2/, ale v súlade s princípom potenciality jej (možných) príjmov. Súd podľa § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine prihliadol na to, že žalovaná 2/ sa bez dôležitého dôvodu vzdala v novembri 2012 v tej situácii, v akej sa nachádzala (v tom čase už prebiehalo práve žalovanou 2/ iniciované rozvodové konanie a stala sa od 20. marca 2013 nezamestnanou) majetkového prospechu. Nebyť ňou uzavretej dohody v rámci dedičského konania, mohla získať príjem minimálne vo výške zodpovedajúcej jej zákonnému dedičskému podielu, vo finančnom vyjadrení v sume cez 15.000,- eur, pričom ide o vysokú sumu finančných prostriedkov (vzhľadom na existujúce pomery žalovanej v rade 2/), ktorá sa v tom čase mohla reálne premietnuť do majetkovej sféry žalovanej 2/. Viaceré výdavky žalovanej 2/ súd hodnotil ako výdavky nie nevyhnutné, ktoré nemajú prednosť pred plnením vyživovacej povinnosti žalovanej 2/ voči žalobkyňi a jej súrodencom, súd tu uvádza príkladmo náklady na auto, pomerne vysoké náklady na mobil a pod., včítane splátok neoprávnene vyplatených dávok a príspevkov v hmotnej núdzi a náhradného výživného. Na nákladoch spojených s uspokojovaním bytových potrieb žalovanej 2/, je povinný spolupodieľať sa aj jej druh, s ktorým žije v spoločnej domácnosti a ktorého faktické pomery nemožno považovať za nepriaznivé, vychádzajúc aj zo skutočnosti, že tento má byť od 01.01.2014 nezamestnaný, napriek tomu mal uhradiť prvé dva mesačné nájom za byt. Navyše, žalovaná 2/ rieši svoje bytové potreby podnájomom za sumu 320,- eur mesačne, hoci so žalovaným 1/ spolu vlastní byt, v súvislosti s užívaním ktorého by boli jej náklady výrazne nižšie. Určené výživné na žalobkyňu je podľa názoru okresného súdu je aj proporcionálne vo vzťahu k už určenej vyživovacej povinnosti (zatiaľ neprávoplatne) žalovanej 2/ na ostatné deti mladšie ako žalobkyňa (na H., nar. XX.XX.XXXX sumou 80,- eur mesačne a na maloletú H., nar. XX.XX.XXXX. sumou 50,- eur mesačne).

Žalovaná na výživu žalobkyne za obdobie od podania žaloby poukazovala len symbolické výživné, prevažná časť z ňou poukazovanej sumy predstavovala prídavky na žalobkyňu (23,52 eur mesačne), žalovaná 2) na výživu žalobkyne poukázala každý mesiac len 6,48 eur. Zameškané výživné za obdobie od podania žaloby do vyhlásenia rozsudku okresný súd vyčíslil sumou 364,40 eur, keď za toto vymedzené rozhodné obdobie bolo povinnosťou žalovanej 2/ zaplatiť žalobkyňi výživné v sume 390,32 eur, z tejto sumy uhradila len 25,92 eur (4 x 6,48 eur). Zameškané výživné súd povolil žalovanej 2/ splácať v mesačných splátkach po 50,- eur splatných spolu s bežným výživným s tým, že prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zrochnosť celého plnenia.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. okresný súd žalobkyňi - v konaní plne úspešnej procesnej strane priznal od žalovanej 2/ právo na náhradu trov titulom trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby : 1/ príprava a prevzatie zastupovania 17.02.2015, 2/ účasť na pojednávaní dňa 23.02.2015, 3/ účasť na pojednávaní 23.03.2015, pri priznaní trov právneho zastúpenia (titulom odmeny za poskytnutú právnu službu) súd vychádzal z tarifnej hodnoty plnenia 5.611,20 eur a trovy právneho zastúpenia priznal postupom podľa § 18 ods. 1,3 v spojení s § 9,10 ods. 1,2, § 13a ods. 1 písm. a) a d), § 15 a 16 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v aktuálnom znení.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná 2/. Prioritne poukazuje na právny význam ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, domnieva sa, že v posudzovanej veci súd nie celkom správne prihliadol na jej majetkové pomery. Argumentovala, že jej čistý mesačný príjem predstavuje sumu okolo 400,- eur, z tejto sumy sú vykonávané zrážky vo výške 119,57 eur, pričom dlhuje ešte vyše 4.000,- eur (úver na kúpu obchodu, v ktorom bola zamestnaná ako zamestnankyňa, pričom ju zamestnával jej bývalý manžel počas trvania manželstva), spláca úver PSS vo výške 16,60 eur a dlžná suma je ešte vyše 600,- eur. Ak by z uvádzaného príjmu mala hradiť výživné vo výške 100,- eur na žalobkyňu a výživné vo výške 80,- eur mesačne na syna H. a 50,- eur na dcéru H. (voči rozhodnutiu o výživnom na tieto dve maloleté deti podala odvolanie) tak by jej na živobytie neostalo vôbec nič. Ona si uvedomuje vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére X., jej majetkové pomery však neumožňujú platiť výživné v takej výške ako to určil súd. Vzhľadom na svoje aktuálne majetkové pomery určené výživné považuje odvolateľka za likvidačné. Nemalo by byť od nej požadované, aby sa za účelom plnenia výživného v prospech plnoletej dcéry zadlžovala, prípadne vystavovala právnym následkom z dôvodu neschopnosti plniť si vyživovaciu povinnosť. Súd pri určovaní výživného mal zohľadniť i to, že v

prípade ak sa bude chcieť so svojimi deťmi stretnúť (napr. počas víkendov alebo prázdnin), bude si ich pravdepodobne musieť vyzdvihnúť u ich otca v F. pri R., ide o vzdialenosť 240 km od G. F., na takýto výlet jej treba 100,- eur. Navyše, do nepriaznivej finančnej situácie sa dostala nie vlastnou vinou, voči bývalému manželovi, (pôvodne ako žalovaný 1) je vedené exekučné konanie pre nezaplatené výživné za ich spoločné deti, ňou vymáhaná suma predstavuje okolo 6.000,- eur. Žalovaný 1/ neuhradzoval ani platby za spoločný byt, ona bola nezamestnaná, byt bol aj kvôli bývalému manželovi odpojený od elektriny, s deťmi žili bez elektriky, preto bola nútená vyhľadať pre seba a svoje deti iné vyhovujúce bývanie, na ktoré jej musela finančne prispievať matka aj priateľ. Súd neprihliadal ani na to, že žalovaný 1 za deklarovania mesačného príjmu 800-1000 eur po dohode s dcérou sa zaviazal hradiť výživné vo výške 120 eur mesačne a jej súd uložil pri príjme 400 eur mesačne povinnosť platiť výživné na žalobkyňu v sume 100 eur mesačne. Ona rešpektovala rozhodnutie dcéry odísť k otcovi, súhlasila s jej prestupom na strednú školu v Bratislave napriek tomu dcéra po odchode od nej (a stále dobrých vzájomných vzťahov) podáva voči nej žalobu prostredníctvom právneho zástupcu, ktorý zastupoval aj žalovaného I. Nesúhlasí s argumentáciou súdu, že ona bez dôležitého dôvodu sa vzdala v novembri 2012 majetkového prospechu, ktorému má zodpovedať zákonný dedičský podiel vo finančnom vyjadrení dosahujúci sumu cez 15 000 eur. Svojho dedičského podielu sa vzdala z dôvodu, aby jej matka mohla kúpiť byt v Martine, ktorý si napokon aj kúpila, táto skutočnosť bola preukázaná aj v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín č.k. 2 P/73/2014, na túto okolnosť súd prihliadol. Súd sa nezaoberal ani s tou skutočnosťou, prečo žalovaný 1 ukončil svoju spoluprácu so spoločnosťou Zymestic Solution, s.r.o. kde mal príjem 2.300 eur mesačne a pracuje pre rodinnú firmu (spoločníkom je matka žalovaného 1 a štatutármi sú jeho rodičia) s príjmom 800 až 1000 eur. Ako programátor pracuje aj pre inú firmu, čo však ona dokázať nevie, podľa jej názoru zo strany žalovaného 1 ide o špekuláciu.

Namietala rozhodnutie súdu aj v otázke náhrady trov konania. Súdom uložená povinnosť, aby nahradila plnoletej dcére trovy konania titulom trov právneho zastúpenia v sume 717,41 eur považuje za rozpor s dobrými mravmi, nakoľko jej bývalý manžel, žalovaný 1 s dcérou uzatvoril o výživnom súdny zmier, jemu povinnosť hradiť trovy súdneho konania nevznikla. Celá povinnosť nahradiť trovy konania vznikla iba jej. Súd nemal priznať žalobkyni náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa, spočívajúcich v jej majetkových pomeroch, tie podrobne popísala v priebehu súdneho konania. V tejto súvislosti poukazuje aj na závery uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 MCdo 2/2008 zo dňa 25. februára 2009.

Súhrnom hore uvedených dôvodov žalovaná 2 žiadala zmenu rozsudku okresného súdu, v rámci tejto zmeny určiť jej vyživovaciu povinnosť na žalobkyňu vo výške minimálneho výživného, vo výške 30% zo sumy životného minima, t.j. sumou 30,- eur mesačne a na zameškané výživné za obdobie 04.12.2014 do vyhlásenia rozsudku povoliť splátky po 15,- eur mesačne, splatných spolu s bežným výživným s tým, že prvá splátka má splatnosť v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Navrhuje zároveň žiadnemu z účastníkov konania nepriznať nárok na náhradu trov z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Alternatívne sa domáhala zrušenia rozsudku a žiadala vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej v rade 2/ žiadala potvrdenie rozsudku okresného súdu. Zvýraznila obsahové znenie druhej vety § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z tohto ustanovenia vyplýva tzv. princíp potenciality príjmu a majetkových pomeroch, tento princíp podľa konštantnej judikatúry inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného a umožňuje súdu hodnotiť nielen pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Pritom za vzdanie sa majetkového prospechu považuje, okrem iného aj odmietnutie dedičstva. Následkom princípu potenciality je skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného, v prípade vzdania sa majetkového prospechu vychádza z predpokladaného majetkového prospechu, ktorý mohol povinný získať, pokiaľ by sa nevzdal svojho dedičského podielu. Bez pochyby vyplynulo z obsahu pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 10D/121/2012, že žalovaná 2/ sa bez dôležitého dôvodu vzdala dedičského podielu na dedičstve po poručiťovi - svojom otcovi H. F.. Celé dedičstvo nadobudla na základe dohody dedičov výlučne matka žalovanej 2/ bez povinnosti vyplácať žalovanú 2/ ako ustupujúcu dedičku. Uvedené dedičstvo pozostávalo zo spoluvlastníckeho podielu 1 na motorovom vozidle zn. Škoda Fábria a z nehnuteľného majetku, medzi ktorý patril aj rodinný dom. Žalovaná 2/ vo svojom vyjadrení na pojednávaní konanom dňa 10.03.2015 vo veci sp. zn. 2P 73/2014 sama potvrdila, že rodinný dom bol v auguste 2014 jej matkou predaný za 35.000,- eur. Uvedené konanie žalovanej 2/ je účelové, ktorého cieľom bolo znížiť svoje majetkové pomery a ovplyvniť výšku výživného. Okresný súd správne prihliadol na konanie žalovanej 2/, ktorá sa bezdôvodne, vedome a účelovo vzdala

majetkového prospechu značnej hodnoty. Nebyť ňou uzavretej dohody v rámci dedičského konania mohla získať minimálne prospech vo výške zodpovedajúcej jej zákonnému dedičskému podielu, vo finančnom vyjadrení sumu cez 15.000,- eur. Žalobkyňa poukazuje aj na svoje oprávnené potreby, tie spočívajú v nákladoch na stravu, cestovné do školy, hygienické, školské potreby, školské akcie, mobilný telefón, ošatenie a nákladov na lekárske vyšetrenia, v celkovej sume vo výške 321,03 eur mesačne.

Podľa žalobkyne okresný súd správne konštatoval aj prioritu vyživovacej povinnosti povinného rodiča a správne vymedzil tie výdaje žalovanej 2, ktoré nie je nevyhnutné z jej strany vynaložiť. Výdavky žalovanej 2/ na mobilný telefón a motorové vozidlo žalobkyňa nepovažuje za výdavky nie nevyhnutné a na úhrade časti nákladov spojených s uspokojovanými bytovými potrebami žalovanej 2/ je povinný sa spolupodieľať aj jej druh, napokon žalovaná 2/ si môže zabezpečiť uspokojovanie bytových potrieb aj za výrazne nižšiu sumu ako 320,- eur mesačne. Podľa žalobkyne súdom určené výživné vo výške 100,- eur primerane zohľadňuje jej odôvodnené potreby, rovnako i možnosti, schopnosti a majetkové pomery (v súlade s princípom potenciality) žalovanej 2/ a nemá likvidačný charakter. Argumenty žalovanej 2/ o tom, že do nepriaznivej životnej situácie sa dostala kvôli žalovanému 1/ považuje žalobkyňa za bezpredmetné a navyše aj nepravdivé. Žalovaná 2/ potvrdila, že poberala náhradné výživné, takže ani prípadné neplatenie výživného zo strany žalovaného 1/ nemohlo mať nepriaznivý vplyv na jej pomery. Pritom práve žalovaný 1/ zo svojich príjmov uhrádza mesačné zálohové platby za byt nachádzajúci sa na adrese X. R. XXXX. v G. F., v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovanej 2/ a žalovaného 1/, okrem toho žalovaný 1/ uhrádza aj splátky dlhu, ktorý vznikol nezaplatením mesačných zálohových platieb za uvedený byt v minulosti.

Žalobkyňa považovala rozhodovanie okresného súdu v časti týkajúcej sa náhrady trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., za správne, zohľadňujúce princíp úspechu/neúspechu účastníkov v konaní. Je nepochybné, že ona mala vo veci plný úspech, jej žalobe súd v plnom rozsahu vyhovel. Okresný súd pri vyčíslení trov konania postupoval v súlade s § 18 ods. 1,3 v spojení s § 9, § 10 ods. 1,2, § 13a ods. 1 písm. a) a d), § 15 a § 16 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., keďže predmetom právnej služby je opakujúce sa plnenie na neurčitý čas. Ak by súd aplikoval výnimočné ustanovenie v otázke rozhodovania o trovách konania, bola by práve ona dotknutá takýmto rozhodnutím. Bolo by nespravodlivé, keby jej súd nepriznal náhradu trov konania, pretože ona ako úspešná účastníčka by bola nútená znášať trovy konania neúspešnej procesnej strany a to napriek tomu, že je žiačkou tretieho ročníka strednej školy a nemá vlastný príjem. Žiadala potvrdenie rozsudku a uplatnila si trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu žalovanej 2/ vo výške 190,89 eur, režijného paušálu 8,39 eur a DPH 39,86 eur, celkom vo výške 239,14 eur.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal vec v rozsahu i z dôvodov podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a aplikáciou postupu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 a § 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) potvrdil rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. vo výroku I (určenie výživného na žalobkyňu od žalovanej v rade 2/ sumou 100,- eur mesačne), podľa § 220 O.s.p. zmenil rozsudok vo výroku o zameškanom výživnom (vo výroku II čo do výšky splátok) a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania (výrok III).

Krajský súd v rámci odvolacieho prieskumu zistil, že okresný súd v súdnej veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, z vykonaných dôkazov zistil skutkový stav riadne, určenie vyživovacej povinnosti žalovanej v rade 2/ na žalobkyňu sumou 100,- eur mesačne súdom prvého stupňa má oporu vo vykonanom dokazovaní.

Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do tej doby, pokiaľ deti nie sú schopné samy sa živiť.

V konaní nebol spor o trvaní vyživovacej povinnosti žalovanej v rade 2/ voči žalobkyňi. Žalobkyňa je študentkou strednej školy, dennou formou štúdia sa pripravuje na svoju profesionálnu budúcnosť. Nebolo v konaní preukázané, že by mala vlastný príjem, práve naopak, je odkázaná na výživu od obidvoch svojich rodičov. Preukázateľne už v dobe podania žaloby žalobkyňa žila na adrese bydliska svojho otca, nežila v spoločnej domácnosti so žalovanou v rade 2/. Žalovaná v rade 2/ žalobkyňi poukazovala prídavky, ktoré na ňu od štátu poberala. Prídavky na deti, ktoré štát vypláca nemožno stotožňovať s

výživným, ktoré má povinnosť na svoje dieťa platiť rodič. Oprávnené preto žalobkyňa sa od žalovanej 2/ domáha určenia výživného.

Vo všeobecnosti pri určení vyživovacej povinnosti sú prioritné dve základné kritériá: 1/odôvodnené potreby oprávnenej osoby a 2/ možnosti a schopnosti osoby povinnej. Okresný súd pri určení vyživovacej povinnosti žalovanej 2/ na žalobkyňu uvedené princípy správne premietol do svojho rozhodovania.

Rozsah odôvodnených potrieb žalobkyne súd správne zistil, následne i vyhodnotil (jeho závery majú oporu vo vykonanom dokazovaní), obdobne správne vyhodnotil súd aj možnosti a schopnosti žalovanej v 2/ rade platiť výživné v stanovenej sume, keď vychádzal z potenciality jej príjmu. Bez pochyby bolo v konaní preukázané, že žalovaná v 2/ rade v dedičskom konaní mala právo nadobudnúť majetok značnej hodnoty (príslušný podiel v zdedenom majetku), minimálne z odpredaja rodinného domu (majetok z dedičstva) mohla získať sumu 15.000,- eur, rozhodnutie žalovanej 2/ vzdať sa svojho dedičského podielu bez nároku na akúkoľvek výplatu v dobe, keď sama sa nachádzala v zložitej, nepriaznivej, sociálnej, ekonomickej, osobnej situácii, je treba hodnotiť zásadne ako vzdanie sa majetkového prospechu, z ktorého by mohla mať žalovaná v 2/ rade taký príjem, z ktorého by mohla riešiť materiálne zabezpečenie výchovy (vrátane plnenia vyživovacej povinnosti na svoje deti). Je správne aj spravodlivé, aby obaja rodičia podporovali záujem svojich detí o štúdium, aby svojim deťom zabezpečovali štandardné podmienky výchovy. Napokon výživné určené sumou 100,- eur mesačne na žalobkyňu zohľadňuje medzi ňou a žalovanou v 2/ rade primeranosť hodnotenia odôvodnených potrieb žalobkyne a možnosti a schopnosti žalovanej v 2/ rade. Uvedené okolnosti viedli odvolací súd ku konštatácii vecnej správnosti a k potvrdeniu rozsudku okresného súdu v danom výroku.

Okresný súd vymedzil správne aj rozhodné obdobie pre určenie zameškaného výživného dané odo dňa podania žaloby žalobkyňou u súdu, teda od 04.12.2014 do vyhlásenia rozsudku, výška zameškaného výživného je v sume 364,40 eur. Na rozdiel od súdu prvého stupňa krajský súd sumu zameškaného výživného povolil podľa § 160 ods. 1 O.s.p. žalovanej 2/ splácať v nižších splátkach, po 25,- eur mesačne, splatných spolu s bežným výživným s tým, že prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (výrok I). Pri uvedenej tzv. čiastočnej zmene splátok, krajský súd zohľadnil tú okolnosť, že na základe právoplatného rozsudku Krajského súdu v Žiline 7 Cop/37/2015-173 zo dňa 10. júna 2015 žalovaná v 2/ rade je povinná platiť výživné aj na maloletého H. sumou 60,- eur mesačne, na výživu maloletej H. 40,- eur mesačne (uvedené deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca, pôvodného žalovaného v 1/ rade) a tieto ďalšie vyživovacie povinnosti žalovanej v 2/ rade voči ďalším maloletým deťom zohľadnil odvolací súd pri povolení splátok zameškaného výživného na žalobkyňu nižšou sumou.

Okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania postupoval podľa § 142 ods. 1 O.s.p., konštatujúc úspech žalobkyne v konaní a neúspech žalovanej v 2/ rade a vychádzajúc z princípu úspechu/neúspechu účastníkov v konaní. Je bez právneho významu odvolacia argumentácia žalovanej v 2/ rade, pokiaľ poukazuje na tú okolnosť, že náhrada trov konania medzi žalobkyňou a pôvodným žalovaným v 1/ rade riešená nebola. Vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným v 1/ rade predmet sporu bol uzatvorený schválením zmieru a v danom štádiu rozhodovania ostal predmetom odvolacieho konania iba otázka náhrady trov konania medzi žalobkyňou a žalovanou v 2/ rade. V posudzovanej veci konanie má charakter sporový, v ktorom zásadne treba vychádzať pri rozhodovaní o trovách konania z princípu úspechu/neúspechu aplikáciou ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobkyňa v konaní vznikli trovy titulom trov právneho zastúpenia, uvedené trovy boli v súlade s procesným poriadkom uplatnené, vyčíslené v súlade s aplikovanými ustanoveniami Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanú právnu pomoc. Odvolací súd však videl v konkrétnom spore priestor pre aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O.s.p., a v zmysle tohto ustanovenia priznal náhradu trov konania žalobkyňi od žalovanej 2 v zníženej sume, vychádzal z princípu spravodlivého usporiadania veci medzi účastníkmi konania aplikovaný aj v ustálenej rozhodovacej činnosti Európskeho súdu. Žalovanej v 2/ rade uložil krajský súd povinnosť nahradiť trovy konania žalobkyne vo výške 500,- eur v splátkach po 25,- eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej splátky.

V odvolacom konaní obidve procesné strany mali čiastočný úspech, z týchto dôvodov podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p. účastníkom (žiadnemu z nich) krajský súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.